



ความที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอทองแสนขัน

ที่ อต ๐๐๒๓.๘/ว ๒๘๐

ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๓ (C-MEX ๒๐) ประเด็นด้านการบริหารจัดการสาธารณภัยจากปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลทองแสนขัน และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทุกแห่ง

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอทองแสนขัน ขอส่งสำเนาหนังสือสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดอุตรดิตถ์ ด่วนที่สุด ที่ อต ๐๐๒๓.๓/ว ๑๒๔๐ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ เรื่อง การฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๓ (C-MEX ๒๐) ประเด็นด้านการบริหารจัดการสาธารณภัยจากปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่มาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

(นายณัฐภัทร บุญประจง)
ท้องถิ่นอำเภอทองแสนขัน

สนง.ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ

โทร ๐-๕๕๔๑-๘๒๗๔

| |
|-------------------------|
| สนง. สอ. อำเภอทองแสนขัน |
| เลขรับที่ ๒๓๑ |
| วันที่ ๑๘ ต.ค. ๖๒ |
| เวลา ๑๑.๐๐ น. |

ด่วนที่สุด



ที่ อต ๐๐๒๓.๓/ว ๑๒๕๐

ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ ทุกอำเภอ, สำนักงานเทศบาลเมืองอุตรดิตถ์ และที่ทำการองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุตรดิตถ์

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า ได้รับแจ้งจากสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยว่า สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) ได้รายงานสถานการณ์ปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่ภาคเหนือ และข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา กราบเรียนนายกรัฐมนตรีกรุณาทราบ และได้เห็นชอบให้มีการจัดการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ ระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๓ (National Crisis Management Exercise 2020 : C-MEX 20) ในประเด็นด้านการบริหารจัดการสาธารณภัยจากปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่ภาคเหนือ และได้ร่วมประชุมกับหน่วยงานภายในจังหวัดเชียงใหม่ โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้จังหวัดเชียงใหม่เป็นเจ้าภาพหลักในการจัดการฝึกฯ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงประสบปัญหาหมอกควันและไฟป่าอย่างรุนแรง รวมทั้งได้มีการจัดทำ (ร่าง) แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าจังหวัดเชียงใหม่ที่สามารถนำมาทดสอบใช้ในการฝึกฯ พร้อมทั้งมีมติเห็นชอบในหลักการของการกำหนดรายละเอียด (ร่าง) การฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๓ (C-MEX 20) ประเด็นด้านการบริหารจัดการสาธารณภัยจากปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อให้การเตรียมความพร้อมการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๓ (C-MEX 20) ประเด็นด้านการบริหารจัดการสาธารณภัยจากปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ขอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องตามอำนาจหน้าที่ และดำเนินการขับเคลื่อนฯ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ทั้งนี้ หากสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติได้กำหนดรายละเอียดการฝึกฯ ที่ชัดเจนแล้วจะแจ้งให้ทราบต่อไป รายละเอียดปรากฏตามหนังสือสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ด่วน ที่ นร ๐๘๐๔/๘๕๘๗ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ที่แนบมาพร้อมนี้

เรียน ท้องถิ่นอำเภอทองแสนขัน

- เพื่อโปรดทราบ

- ทท. ๑๑. ๓๓. ๑๑๖๖ ทท. ผู้ก. ๓๓. ๑๑๖๖ ๑๐๑ ธันวาคม ๒๕๖๒

วิกฤตการณ์ ๑๐๕๓๓๓ (C-MEX 20)

มีมติเห็นชอบแนวทางการจัดการสาธารณภัยจากปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

๑๒.๑๒.๒๕๖๒

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร. ๐-๕๕๕๐-๓๐๐๘ ต่อ ๑๓ (การป้องกันไฟป่าและหมอกควันส.ประ.ทับตราแจ้งแผนปฏิบัติการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน จ.อุตรดิตถ์)

ผู้ประสานงาน นางปริศนา อุ่นเต็มใจ โทร. ๐๘ ๑๙๖๒ ๐๖๓๑

(Handwritten signature)



(นางสาวณัฐนันท์ พลเมืองดี)

ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ



(Handwritten signature)

(นายณัฐภัทร บุญประจง)
ท้องถิ่นอำเภอทองแสนขัน

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว ๕๙๓๑



ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด (ตามบัญชีแนบท้าย)

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยว่า สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) ได้รายงานสถานการณ์ปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่ภาคเหนือ และข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา กราบเรียนนายกรัฐมนตรีกราบทราบ และได้เห็นชอบให้มีการจัดการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ ระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๓ (National Crisis Management Exercise 2020 : C-MEX 20) ในประเด็นด้านการบริหารจัดการสาธารณภัยจากปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่ภาคเหนือ และได้ร่วมประชุมกับหน่วยงานภายในจังหวัดเชียงใหม่ โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้จังหวัดเชียงใหม่ เป็นเจ้าภาพหลักในการจัดการฝึกฯ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงประสบปัญหาหมอกควันและไฟป่าอย่างรุนแรง รวมทั้งได้มีการจัดทำ (ร่าง) แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า จังหวัดเชียงใหม่ที่สามารถนำมาทดสอบใช้ในการฝึกฯ พร้อมทั้งมีมติเห็นชอบในหลักการของการกำหนด รายละเอียด (ร่าง) การฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๓ (C-MEX 20) ประเด็น ด้านการบริหารจัดการสาธารณภัยจากปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อให้การเตรียมความพร้อมการฝึก การบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๓ (C-MEX 20) ประเด็นด้านการบริหารจัดการสาธารณภัย จากปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ขอให้หน่วยงานดำเนินการ ในส่วนที่เกี่ยวข้องตามอำนาจหน้าที่ และแจ้งหน่วยงานในพื้นที่ดำเนินการขับเคลื่อนฯ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ที่กำหนด ทั้งนี้ หากสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติได้กำหนดรายละเอียดการฝึกฯ ที่ชัดเจนแล้ว จะแจ้งให้ทราบต่อไป รายละเอียดปรากฏตามหนังสือสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ด่วน ที่ นร ๐๘๐๔/๘๕๘๗ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ที่แนบมาพร้อมนี้



กองสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น

กลุ่มงานทรัพยากรธรรมชาติ

โทร. ๐๒ ๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๒๑๑๒ - ๒๑๑๓

โทรสาร ๐๒ ๒๔๑ ๒๐๖๖

ผู้ประสานงาน นายอามาตา กาเดร์ โทร. ๐๙๙-๓๕๖-๒๕๕๕

บัญชีแนบท้าย

หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๐.๓/ว๕๙๓ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๒

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย
๒. ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่
๓. ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน
๔. ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่
๕. ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา
๖. ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน
๗. ผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง
๘. ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน
๙. ผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์

สำนักนโยบายและแผน คป.
วันที่ 5 6 พ.ย. 2562
เลขรับที่ ๑๑๑๐
ปลา

กรม.รณ.รณ.
เลขรับที่ 1701
วันที่ 6 พ.ย. 62
3๕9๕๗
กรม.รณ.รณ.
เลขรับที่ 1701
วันที่ 6 พ.ย. 62
3๕9๕๗



ด่วน
ที่ นร ๐๘๐๔ / (๑๕๕๕)

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๓ (C-MEX 20) ประเด็นด้านการบริหารจัดการ
สาธารณภัยจากปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ด่วน ที่ นร ๐๘๐๔/๘๐๔๗
ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๒

๒. (ร่าง) ภาพรวมการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๓ (C-MEX 20)
ประเด็นด้านการบริหารจัดการสาธารณภัยจากปัญหาหมอกควันและไฟป่า
ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

ด้วย สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้ให้ความสำคัญกับสถานการณ์หมอกควันและไฟป่า
ในพื้นที่ภาคเหนือเป็นสถานการณ์ความมั่นคงระดับชาติ เนื่องจากเป็นปัญหาที่มีระดับความรุนแรงสูง
มีผลกระทบกว้างขวางและยากต่อการแก้ไข จึงได้มีการติดตามสถานการณ์และประชุมร่วมกับหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ห้วงเดือนเมษายน - พฤษภาคม ๒๕๖๒ โดย สำนักงานฯ ได้รายงาน
สถานการณ์ปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่ภาคเหนือ และข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว
กราบเรียน นายกรัฐมนตรี กรุณาทราบแล้ว และกรุณาเห็นชอบให้มีการจัดการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์
ระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๓ (National Crisis Management Exercise 2020: C-MEX 20) ในประเด็น
ด้านการบริหารจัดการสาธารณภัยจากปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่ภาคเหนือ

สำนักงานฯ จึงได้มีการประชุมร่วมกับหน่วยงานภายในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อหารือการดำเนินงาน
ตามที่ นายกรัฐมนตรี กรุณาเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๒ ณ ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ โดยมี
รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ (นายदनัย มูสา) เป็นประธาน และมี รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่
(นายคมสัน สุวรรณอัมพา) เข้าร่วมการประชุมดังกล่าวด้วย ที่ประชุมมีมติเห็นชอบ ให้จังหวัดเชียงใหม่
เป็นเจ้าภาพหลักในการจัดการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๓ (C-MEX 20) ประเด็น
ด้านการบริหารจัดการสาธารณภัยจากปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากเป็นพื้นที่
ที่มีความเสี่ยงประสบปัญหาหมอกควันและไฟป่าอย่างรุนแรง และมีการจัดทำ (ร่าง) แนวทางการขับเคลื่อน
ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าจังหวัดเชียงใหม่ที่สามารถนำมาทดสอบใช้
ในการฝึกฯ ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรี ได้กรุณาเห็นชอบในเรื่องดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๒
ดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

/ต่อมา สำนักงานฯ...

ต่อมา สำนักงานฯ ได้มีการประชุมร่วมกับหน่วยงานภายในจังหวัดเชียงใหม่เพื่อกำหนดรายละเอียดการฝึกฯ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ ณ โรงแรมดิ อิมพีเรียล เชียงใหม่ รีสอร์ท แอนด์ สपोर्टคลับ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยมี ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมและการป้องกันประเทศ (นายภพหล้า ปิยะปานันท์) เป็นประธาน ที่ประชุมมีมติเห็นชอบในหลักการของการกำหนดรายละเอียด (ร่าง) การฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๓ (C-MEX 20) ประเด็นด้านการบริหารจัดการสาธารณภัยจากปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาสั่งการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ต่อไป ทั้งนี้ สำนักงานฯ ได้นำเรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ ทราบ ด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก



(สมศักดิ์ รุ่งสิตา)

เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

สำนักยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมและการป้องกันประเทศ

โทร. ๐ ๒๑๔๓ ๙๓๕๓

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๓๕๖

E-mail: bpsd.do@gmail.com



ด่วน

บันทึกข้อความ

วันที่ ๑๓-๑๒ เวลา ๑๕.๓๙ น.

ส่วนราชการ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สำนักยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมและการป้องกันประเทศ โทร. ๐ ๒๑๔๓๓๑๔๓)

ที่ นร ๐๕๐๔ / ๕๐๕๗

วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ความคืบหน้าการดำเนินการแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดในภาคเหนือ

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี (ผ่าน พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี)

กนย
กษ
๙
๓๓/๖๓

ตามที่ นายกรัฐมนตรี กรณฯเห็นชอบแนวทางกรป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดในภาคเหนือ ตามข้อเสนอแนะของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๒ โดยระยะเผชิญเหตุให้มีการจัดการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๓ (National Crisis Management Exercise 2020: C-MEX 20) ในประเด็นการแก้ไขปัญหามอกควันและไฟป่า สำหรับการแก้ไขปัญหามอกควันในระยะยาวให้จัดทำโครงการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ (โครงการ พมพ.) ตามแผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) (เรื่องเดิมตามแนบ ๑) นั้น ในการนี้ สมช. ขอรายงานความคืบหน้าการดำเนินการ และข้อคิดเห็นของ สมช. ดังนี้

๑. ความคืบหน้าการดำเนินการ

๑.๑ การดำเนินการภายใต้แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕)

๑.๑.๑ การเตรียมการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๓

สมช. ได้จัดการประชุมหารือร่วมกับจังหวัดเชียงใหม่ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๒ โดยมี รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ (นายคณัย มุสา) เป็นประธานที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้จังหวัดเชียงใหม่เป็นเจ้าภาพหลักในการจัดการฝึกฯ ประเด็นด้านการบริหารจัดการสาธารณภัยจากปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ และกำหนดให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องของจังหวัดในภาคเหนือ เข้าร่วมสังเกตการณ์การฝึกฯ ด้วย ทั้งนี้ แนวทางการจัดการฝึกฯ ให้ดำเนินการในลักษณะการทดสอบ (ร่าง) แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหามอกควันและไฟป่าในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ (เอกสารแนบ ๒) ที่ได้จัดทำไว้ โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของจิตอาสา เยาวชน นักศึกษา และภาคส่วนต่างๆ

๑.๑.๒ ข้อเสนอของภาคเอกชนในการพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ

สมช. ได้หารือร่วมกับสภาอุตสาหกรรม และหอการค้า ของจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๒ มีประเด็นที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหามอกควันและไฟป่าในระดับชาติ ดังนี้

นรม. 5513
เข้า 16.09
๑๓๑๖๒
ออก 18/10/๖๒
13.28 ๒๔

๘(๓)๗๕๖
๑๑.๖๒ ๒๐.๑
๖๙๒๒

๙๙
๑๐/๑๐/๖๒ ๑๙.๕๒

๑) การตราพระราชบัญญัติอากาศสะอาด (Clean Air Act: CAA) เพื่อใช้เป็นกฎเกณฑ์และมาตรการในการรองรับให้ประชาชนได้รับการเคารพซึ่งสิทธิที่จะหายใจ อากาศสะอาด และมีบทบัญญัติที่เป็นหลักประกันให้ประชาชนได้รับการปกป้องจากรัฐในกรณี ถูกละเมิด ทั้งนี้ ข้อเสนอดังกล่าวได้บรรจุอยู่ในแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไข ปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” ซึ่งคณะรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒

๒) ข้อเสนอโครงการ Quick Win ภาคเอกชนมีแนวคิดให้ภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วม ดังนี้ ๑) การลดปัจจัยการเกิดควันในเมือง อาทิ การปลูกต้นไม้ล้านต้น และการรณรงค์ Car Free Day และ ๒) การลดการเผาป่าจากการเก็บเห็ด โดยเฉพาะเห็ดเผาะหรือ เห็ดถอบ โดยให้มีโครงการส่งเสริมการปลูกเห็ดดังกล่าวในโรงเรียน เพื่อเป็นตัวอย่างของการปรับเปลี่ยน แนวคิดและความเชื่อตามวิถีชาวบ้าน โดยชี้ให้เห็นว่าเห็ดเผาะหรือเห็ดถอบสามารถเพาะได้ ไม่จำเป็นต้องใช้วิธีเผาป่าหรือถางป่าในการเก็บเห็ด รวมทั้ง การจัดหาตลาดรองรับ โดยเฉพาะ ห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ และประชาสัมพันธ์ให้แก่ประชาชนในการซื้อเห็ดที่ไม่ได้มาจากการเผา

๓) การกำหนดกลไกการบริหารจัดการ เห็นควรให้มีการจัดตั้ง คณะกรรมการฝุ่นควันแห่งชาติ หรือองค์กร เพื่อเป็นกลไกบูรณาการในการบริหารจัดการแบบเบ็ดเสร็จ และต่อเนื่อง เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองจากทุกแหล่งกำเนิดของประเทศ

๑.๒ การดำเนินการภายใต้แผนการพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ได้มีการประชุมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑.๒.๑ ข้อเสนอของภาคเอกชนในการจัดทำโครงการ พมพ. ตามที่ สมช. ได้หารือ ร่วมกับสภาอุตสาหกรรม และหอการค้า ของจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๒ นั้น ภาคเอกชนได้เสนอแนวทางจัดการปัญหามลพิษหมอกควันอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการลดผลกระทบ ในระยะยาว ได้แก่ ๑) การฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำ ๒) การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้านการวิจัยและนวัตกรรม ด้านมลพิษหมอกควัน ๓) การพัฒนาอาชีพทางเลือกเพื่อลดการเผาป่า ๔) การสร้างมูลค่าเพิ่ม ด้วยกระบวนการเชิงสร้างสรรค์ให้แก่พื้นที่ของชุมชน โดยพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวหรือแหล่ง สร้างรายได้ และ ๕) การนำเทคโนโลยี Block Chain มาใช้เป็นฐานข้อมูลจุดเกิดความร้อน (Hotspot) และนำไปสู่การสร้างแรงจูงใจผ่านการให้เงินรางวัลกับชุมชนที่สามารถลดจำนวนจุดความร้อนได้ ทั้งนี้ ให้นำผลงานทางวิชาการของเครือข่ายมหาวิทยาลัยในพื้นที่ภาคเหนือ และกิจกรรมสนับสนุน การดำเนินงานของภาคเอกชน อาทิ บริษัท เชียงใหม่-วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด หรือภาคเอกชน อื่นๆ ในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือร่วมด้วย

๑.๒.๒ การจัดทำโครงการ พมพ. สมช. ได้จัดการประชุมหารือร่วมกับ กองทัพภาคที่ ๓ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ โดยมี รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

(นายคณัย มูสา) เป็นประธาน ที่ประชุมมีมติ เห็นควรให้จัดทำโครงการ พมพ. ที่มุ่งเน้นการป้องกัน และแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าอย่างยั่งยืนในพื้นที่ชุมชน ๙ จังหวัดในภาคเหนือ ที่มีเขตรอยต่อ พื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวนเป็นลำดับแรก เนื่องจากพบว่ามียุคความร้อนสูงมากกว่าพื้นที่อื่น รวมทั้งให้มีการติดตามประเมินผลความสำเร็จผ่านตัวชี้วัด และกำหนดค่าเป้าหมายที่ชัดเจน ได้แก่ การลดพื้นที่การเผาและจำนวนจุดความร้อน การมีส่วนร่วมในลักษณะประชารัฐ การลดผลกระทบต่อ สุขภาพของประชาชนในพื้นที่ และความร่วมมือระดับจังหวัดชายแดนคู่ขนานระหว่างประเทศไทย และประเทศเพื่อนบ้าน

๒. ข้อคิดเห็นของ สมช.

๒.๑ การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติในการป้องกันและแก้ไข มลพิษจากฝุ่นละอองขนาดเล็กที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน อาจพิจารณาได้ ๒ แนวทาง คือ ๑) การปรับปรุงพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเดิมมีเฉพาะเรื่องปัญหาหมอกควันและไฟป่า อาจพิจารณาเพิ่มเติมประเด็นการป้องกันและแก้ไข มลพิษจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก โดยกรณีดังกล่าวมีกลไกภายใต้พระราชบัญญัติฯ รองรับอยู่แล้ว และ ๒) การตราพระราชบัญญัติอากาศสะอาด เพื่อรับรองสิทธิของประชาชนในการหายใจ อากาศสะอาด รวมทั้ง อาจพิจารณาจัดตั้งกลไกการบริหารจัดการขึ้นมาใหม่ ทั้งนี้ เห็นสมควรให้ คณะกรรมการเตรียมพร้อมแห่งชาติ ที่มี สมช. เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก ได้หารือความคืบหน้า และแนวทางดำเนินการดังกล่าวร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ต่อไป

๒.๒ การฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๓ เห็นควรให้ จังหวัดเชียงใหม่เป็นเจ้าภาพหลักจัดการฝึกฯ และมีจังหวัดในภาคเหนือเข้าร่วมสังเกตการณ์ โดยมี แนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๒.๒.๑ การประชาสัมพันธ์ผ่านการจัดเวทีเสวนา เพื่อสร้างความตระหนัก ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญคือ ภาคเอกชน ภาคประชาชน เยาวชน และนักศึกษา

๒.๒.๒ กรอบการฝึกฯ ได้แก่ ๑) การเข้ามามีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะประชาชนจิตอาสา ซึ่งเป็นช่องทางสำคัญในการเสริมสร้างความร่วมมือกับภาคประชาชน ๒) การทดสอบระบบบัญชาการเหตุการณ์ ภายใต้ (ร่าง) แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การป้องกัน และแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ รวมถึง การประกาศยกระดับ การจัดการสาธารณสุขขนาดใหญ่ (ระดับ ๓ - ๔) ตามความเหมาะสม และการเยียวยาผู้ได้รับ ผลกระทบอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ และ แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งการฝึกฯ ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

จะทำให้หน่วยงานที่เข้ามาร่วมการฝึก รวมทั้ง จังหวัดและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเข้ามาร่วมสังเกตการณ์ นำแบบอย่างไปปรับใช้ในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการพื้นที่ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒.๓ การจัดทำโครงการ พมพ. ในพื้นที่ภาคเหนือ เห็นควรดำเนินการดังนี้

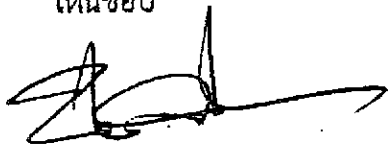
๒.๓.๑ การกำหนดพื้นที่เป้าหมาย คือ พื้นที่ชุมชนที่มีเขตรอยต่อป่าอนุรักษ์และป่าสงวนเป็นลำดับแรก เนื่องจากพบการเผาเพื่อบุกรุกพื้นที่ป่าในการขยายพื้นที่ทำการเผาเพื่อหาของป่าและล่าสัตว์ รวมถึง การเผาพื้นที่รอบป่าและลูกกลามจนเกิดไฟป่า

๒.๓.๒ แนวทางการดำเนินการภายใต้โครงการ พมพ. ได้แก่ ๑) กระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ประชาชนและชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย โดยกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายที่ชัดเจนในเรื่องนี้ ๒) การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างเครือข่ายชุมชนในพื้นที่ที่มีการเผา ๓) การสร้างอาชีพทางเลือก ๔) การพัฒนาแหล่งป่าชุมชนที่สร้างมูลค่าเพิ่มจากเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ ๕) การเข้ามามีส่วนร่วมของภาคเอกชนและภาคประชาชนในการพัฒนาแหล่งเสื่อมโทรมและพัฒนาระบบป่าเปียกในพื้นที่วิกฤตที่เกิดไฟป่าซ้ำซาก ๖) การใช้เทคโนโลยี Block Chain เพื่อติดตามและตรวจสอบสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อาทิ เห็ดเหาะหรือเห็ดถอบที่ได้จากการเพาะในโรงเรียนและชุมชน และ ๗) การใช้มาตรการสังคมกับผู้ลักลอบเผาป่า ทั้งนี้ควรนำผลงานทางวิชาการ สถาบันวิชาการ สภาอุตสาหกรรมและหอการค้า ของจังหวัดในภาคเหนือ บริษัทที่ดำเนินกิจการเพื่อสังคม รวมทั้ง เครือข่ายจิตอาสา มาสนับสนุนการดำเนินงานด้วย

๒.๓.๓ ขั้นตอนการนำเสนอ มอบให้กองทัพภาคที่ ๓ ทหารีกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคส่วนต่างๆ ของ ๙ จังหวัดในภาคเหนือ เพื่อพิจารณารายละเอียดของโครงการ พมพ. ในพื้นที่ภาคเหนือ ตามกลไกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ และ สภาความมั่นคงแห่งชาติ พิจารณาในหลักการ และกรอบงบประมาณ ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ ต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อกรุณาทราบ ตามข้อ ๑ และ พิจารณาให้ความเห็นชอบ ตามข้อ ๒ หรือสั่งการตามที่เห็นสมควร และ สมช. จะได้รายงานความคืบหน้าการดำเนินงาน ต่อไป

เห็นชอบ



พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี
๒๗ ต.ค. ๖๒

พลเอก



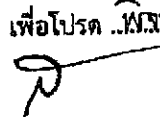
(สมศักดิ์ รุ่งสิตา)

เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

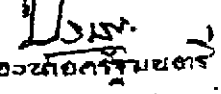
นายเรียน นายกรัฐมนตรี

เพื่อโปรดพิจารณาในกฎหมายประกอบ

กราบเรียน นรม. เพื่อโปรด พิจารณา



๒๗ ต.ค. ๖๒

พลเอก 
รองนายกรัฐมนตรี

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๒



ด้าน

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) โทร. ๐ ๒๑๔๓ ๔๓๕๓

ที่ นร ๐๘๐๔/๕๓๕๑

วันที่ ๖๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาหมอกควันในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดในภาคเหนือ

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี (ผ่าน พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี)

ด้วย สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ตรวจสอบข้อมูล ข้อเท็จจริง และติดตามความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาหมอกควันในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดในภาคเหนือ ภายใต้แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) โดยได้จัดให้มีการประชุม ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๒ ณ จังหวัดเชียงใหม่ โดยมี รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นายคณัย มุสา) เป็นประธาน และ จัดการประชุมหารือร่วมกับ ภาควิชาการในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ ๑) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ๒) มหาวิทยาลัยแม่โจ้ และ ๓) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เพื่อรับทราบแนวทางการศึกษา วิจัย วิเคราะห์ ตลอดจนข้อเสนอแนะจากคณาจารย์ และนักวิชาการเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหา รวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหา สรุปดังนี้

๑. สถานการณ์ปัญหา

ปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่ภาคเหนือเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี รัฐบาลพยายามแก้ไขปัญหาในหลายมิติ เช่น การชี้แจงทำความเข้าใจกับประชาชน การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับผลกระทบต่อสุขภาพ การกำหนดมาตรการทางเลือกให้กับประชาชน ทั้งแนวทางการเพาะปลูกทางเลือก หรือกำหนดช่วงเวลาห้ามเผาในที่โล่งทุกชนิด และการบังคับใช้กฎหมาย เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ในปีนี้สถานการณ์ปัญหามีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อวงกว้างครอบคลุมในหลายพื้นที่ และยาวนาน โดยเกิดจากหลายปัจจัยประกอบกัน อาทิ สภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงจากทุกปี ประกอบกับลักษณะทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่ภาคเหนือเป็นแอ่งล้อมรอบด้วยภูเขา ทำให้ฝุ่นละอองแขวนลอยในบรรยากาศได้นาน นอกจากนี้ สาเหตุหลักอีกประการที่สำคัญ คือ การเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรของประชาชนในที่โล่งตามวิถีชีวิตปกติที่มีการเปลี่ยนรูปแบบพื้นที่การเผา จากการเผาในพื้นที่ราบเป็นการเผาในพื้นที่ลาดชัน รวมทั้งปัญหาหมอกควันข้ามแดน (พบการเผามากที่สุดในเมืองมา ๔๑%) และที่สำคัญคือการขาดกลไกในการบริหารจัดการสถานการณ์หมอกควันแบบเบ็ดเสร็จ เนื่องจากยังไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักในเรื่องดังกล่าวที่ชัดเจน

๒. การดำเนินงานที่ผ่านมา

๒.๑ การดำเนินงานของส่วนราชการ มีการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการการแก้ไขปัญหาหมอกควันทั้งในระดับจังหวัดและระดับพื้นที่ การปฏิบัติการฝนหลวง การฉีดน้ำเพิ่มความชุ่มชื้น

| |
|-------------|
| นรม. ๒๙๕๗ |
| เข้า ๑๖-๕๒ |
| ๓๐ พ.ค. ๖๒ |
| ออก ๕/๐๖/๖๒ |
| ๑๑.๑๑ ๙๖. |

๑๖๕๖

๒๗ ๑๕/๖๒ ๗๔-๕

ในเขตเมือง การชี้แจงทำความเข้าใจให้แก่ประชาชนในเรื่องผลกระทบจากการเผา ที่มีผลต่อสุขภาพ การเพิ่มมูลค่าเกษตรชีวมวลที่ขยายโอกาสช่องทางเศรษฐกิจ การแนะนำวิถีเกษตรทางเลือก รวมทั้ง การจัดตั้งกลไกศูนย์ประสานงานและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ในระดับจังหวัด นอกจากนี้ จังหวัดเชียงใหม่ ได้มีการจัดกองกำลังผสมออกลาดตระเวน “ยุทธการสยบไฟป่า” ในการป้องกันปราบปรามการลักลอบเผาป่าและจับกุมผู้กระทำความผิดอย่างเข้มงวด ตลอดจนการจัดที่พักผ่อนปลอดภัย (Safety Zone) ในทุกอำเภอ

๒.๒ การดำเนินงานของภาควิชาการ มีการสร้างสรรค์นวัตกรรมและเทคโนโลยี อาทิ การเสนอแนะให้มีหลักสูตรการศึกษาเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกรักษ์ผืนป่าให้แก่เยาวชน การนำชีวมวลข้าวโพดมาอัดเป็นแท่งเชื้อเพลิง โมเดล “ป่าเปียก” เครื่องกรองอากาศอย่างง่าย ห้องหลบฝุ่นชุมชน การประดิษฐ์พัดลมและเครื่องปรับอากาศด้วยตนเอง เครื่องตรวจวัดคุณภาพอากาศที่ใช้เซนเซอร์ขนาดเล็ก เครื่องพ่นน้ำประจุลบเพื่อจับฝุ่นละอองประจุบวก การผลิตถ่านชีวภาพ (Biochar) โครงการกำจัดเศษวัสดุชีวมวลด้วยเตาเผาไร้อควัน การจัดทำโครงการ “Smart Air” เพื่อจัดทำชุดวิเคราะห์คุณภาพอากาศและชุดติดตามไฟป่า การพัฒนาเว็บไซต์ และแอปพลิเคชันตรวจสอบคุณภาพอากาศแบบ real time รวมทั้ง ความร่วมมือกับต่างประเทศ ผ่านโครงการวิจัยเครือข่ายประเทศไร้หมอกควันสำหรับกลุ่มประเทศอาเซียนตอนบน ๔ ประเทศ คือ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ภายใต้แผนวิจัยประเทศไทยไร้หมอกควัน (Haze Free Thailand) ร่วมด้วยความร่วมมือระหว่างเครือข่ายพันธมิตรมหาวิทยาลัยเพื่อการวิจัย (Research University Network : RUN)

๒.๓ ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีได้สั่งการเมื่อคราวลงพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ และในการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๒ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องติดตามการดำเนินการกรณีฝุ่นควันในภาคเหนือ โดยมีผลสัมฤทธิ์และความคืบหน้าภายใน ๗ วัน ด้วยการบูรณาการการทำงานเพื่อสร้างความเข้าใจกับประชาชนที่จุดไฟเผาพื้นที่ทางการเกษตร รวมทั้งมอบหมายหน่วยงานด้านความมั่นคงติดตามและตรวจสอบการเผาป่าของคนที่ย้ายอยู่ในพื้นที่สูงด้วย

๓. ปัญหาและอุปสรรค

๓.๑ การขาดเอกภาพและบูรณาการการทำงาน ปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่ภาคเหนือยังไม่มี การประกาศยกระดับเป็นภัยพิบัติ ทำให้ระบบบัญชาการเหตุการณ์ (Single Command) ภายใต้แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ไม่สามารถดำเนินการได้ จึงยากต่อการสั่งการเพื่อบริหารจัดการแบบเบ็ดเสร็จในพื้นที่ ทั้งนี้ สมข. พิจารณาเห็นว่ากรณีนี้เป็นสาธารณภัยขนาดใหญ่และมีความวิกฤติภายใต้แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

๓.๒ การจัดสรรงบประมาณ การดำเนินการที่ผ่านมา การแก้ไขปัญหาจะใช้งบกลางเป็นหลัก จนกระทั่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ สถานการณ์ได้บรรเทาลง จึงมาใช้งบประมาณปกติของหน่วยงานแทน เมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินขึ้น ทำให้งบประมาณที่จัดสรรไว้ไม่เพียงพอต่อการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งที่เป็นภารกิจของหน่วยงาน และในการทำงานในลักษณะบูรณาการกับหน่วยงานอื่น

๓.๓ การติดตามประเมินผลเรื่องการปลูกจิตสำนึกของประชาชนเกี่ยวกับผลกระทบปัญหาหมอกควัน ยังไม่มีการจัดทำเป็นตัวชี้วัดที่ชัดเจน โดยเฉพาะระดับความสำเร็จของการแนะนำและให้ความช่วยเหลือเกษตรกร เช่น ความเข้าใจของประชาชนและเกษตรกรในเรื่องช่องทางและโอกาสของเกษตรทางเลือก และ การขนส่งและตลาดรองรับจากพืชเชิงเดี่ยวที่ได้แปรรูปวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างครบวงจร เป็นต้น

๓.๔ การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม ยังขาดการนำภาควิชาการเข้ามาเป็นภาคีเครือข่ายและหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์ในกลไกคณะทำงานของภาครัฐ โดยเฉพาะในระดับจังหวัดงบประมาณเพื่อการวิจัยยังไม่ต่อเนื่อง รวมทั้ง ขาดความร่วมมือของภาคีภาควิชาการในพื้นที่ภาคเหนือแบบองค์รวม

๔. สมช. มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๔.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๔.๑.๑ การดำเนินการภายใต้แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) มอบให้ สมช. จัดการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ (National Crisis Management Exercise) ประจำปี ๒๕๖๓ หรือ C-MEX 20 ทั้งในรูปแบบการฝึกแก้ปัญหาบนโต๊ะ (Tabletop Exercise: TTX) และการฝึกภาคสนาม (Field Training Exercise: FTX) โดยนำประเด็นการแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่ามาเป็นโจทย์การฝึก มุ่งเน้นการบริหารจัดการ ๒ ช่วง ได้แก่ ช่วงแรก (ก่อนเกิดภัย) ให้มีการฝึกวิเคราะห์สาเหตุ การป้องกันวิกฤตการณ์ รวมทั้ง การขับเคลื่อนผ่านตัวชี้วัดที่เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนในพื้นที่ที่มีความตื่นตัว และมีส่วนร่วมการทำงานแบบประชารัฐ และ ช่วงที่สอง (ขณะเกิดภัยและหลังเกิดภัย) ให้มีการฝึกแนวทางการสั่งการแบบเบ็ดเสร็จของผู้บัญชาการเหตุการณ์ในเขตพื้นที่ระดับภาค การดับเพลิงของเจ้าหน้าที่และอาสาสมัคร แนวทางประกาศพื้นที่ประสบภัยพิบัติในกรณีพิจารณาเห็นว่าเป็นสาธารณภัยที่เป็นวิกฤตการณ์ระดับชาติ เพื่อให้ปัญหายุติโดยเร็ว รวมทั้ง ให้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อลดผลกระทบต่อธุรกิจ และการท่องเที่ยว ตลอดจนสร้างการรับรู้เพื่อลดความตื่นตระหนกของประชาชนในพื้นที่ และนอกพื้นที่ประสบภัย

๔.๑.๒ การดำเนินการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) แผนพัฒนาพื้นที่ฯ ได้ให้ความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า เพื่อเสริมสร้างฐานความมั่นคงของทรัพยากรธรรมชาติ

ตลอดจนสิ่งแวดล้อมให้แก่คน ชุมชน และพื้นที่เป้าหมายในระยะยาว ดังนั้น เห็นควรมอบให้ กองทัพอากาศที่ ๓ ในฐานะคณะกรรมการพัฒนาเพื่อความมั่นคงในระดับพื้นที่ในเขตกองทัพอากาศที่ ๓ จัดทำโครงการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ภาคเหนือตอนบน เพื่อป้องกันและแก้ไข ปัญหาหมอกควันไฟป่าแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน โดยประสานความร่วมมือกับสถาบันทางวิชาการ ในพื้นที่ภาคเหนือ รวมทั้งรายงานความคืบหน้าให้คณะกรรมการนโยบายและอำนวยการพัฒนา เพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ ที่มีรองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน

๔.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

๔.๒.๑ การติดตามและประเมินผล ให้จังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในพื้นที่ภาคเหนือ กำหนดแนวทางการติดตามและประเมินผล เพื่อแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า ผ่าน ๒ ตัวชี้วัดหลัก ได้แก่ ๑) ระดับความสำเร็จของการเสริมสร้างจิตสำนึกความมั่นคงเพื่อแก้ไข ปัญหาหมอกควันของประชาชน และ ๒) ระดับความสำเร็จของการแนะนำและให้ความช่วยเหลือ เกษตรกร ในเรื่องช่องทางและโอกาสของเกษตรทางเลือก รวมทั้งการขนส่งและตลาดรองรับ จากพืชเชิงเดี่ยวที่ได้จากการแปรรูปวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างครบวงจร โดยมี คณะกรรมการพัฒนาเพื่อความมั่นคงในระดับพื้นที่ในเขตกองทัพอากาศที่ ๓ เป็นหน่วยรับผิดชอบหลัก เพื่อพิจารณาการประเมินผลตัวชี้วัดทั้งสองดังกล่าว ซึ่งเป็นการดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนาเพื่อเสริม ความมั่นคง ในระดับเขตพื้นที่กองทัพอากาศที่ ๓

๔.๒.๒ การเข้ามามีส่วนร่วมของภาควิชาการ ให้จังหวัด และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง พิจารณานำผลงานทางวิชาการจากสถาบันการศึกษาในพื้นที่ภาคเหนือมาประยุกต์ใช้ ในการแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่ ทั้งในเรื่องหลักสูตรการศึกษาเพื่อเสริมสร้าง จิตสำนึก รักรักษ์ป่าให้แก่เยาวชน เกษตรทางเลือก การใช้ประโยชน์จากชีวมวล ปุ๋ยอินทรีย์ โมเดล “ป่าเปียก” และการใช้นวัตกรรมเครื่องเก็บเกี่ยวพืชผลในพื้นที่ลาดชัน โดยขยายผล ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ ตามข้อ ๔ หรือ สั่งการ ตามที่เห็นสมควร ต่อไป

เห็นชอบ
พลเอก (ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี
จ.๕ ๖๒

พลเอก (วัลลภ รักเสนาะ)

เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

กราบเรียน นรม. เพื่อกรุณาพิจารณา

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

(นายอนุสรณ์ ชินวรรณโณ)

- มีเอกสารภาพทัศนศึกษาที่สำนักงานสภาความมั่นคง
กระทรวงมหาดไทย

รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง
ข้าราชการทหาร เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

พลเอก (นายอนุสรณ์ ชินวรรณโณ)
รองนายกรัฐมนตรี
ในตำแหน่งตาม ๒๕๒๒

ภาพรวมการฝึก

การบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๓

(National Crisis Management Exercise 2020: C-MEX 20)

ประเด็นด้านการบริหารจัดการสถานการณ์ภัยจากปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

๑ หลักการและเหตุผล

๑.๑ การฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ ระดับชาติ (C-MEX) เป็นการดำเนินงานภายใต้แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ที่ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ เพื่อให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามาผนึกกำลังร่วมกัน เพื่อสร้างระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติที่พร้อมรับมือกับภัยคุกคามอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการให้ความสำคัญกับการฝึกซ้อมแผนด้านความมั่นคงและสาธารณสุขอย่างสม่ำเสมอทั้งภายในหน่วยงานและระหว่างหน่วยงาน จึงได้เริ่มจัดการฝึก C-MEX เป็นประจำในทุกปี โดยเริ่มตั้งแต่ ปี ค.ศ. ๒๐๐๗ เป็นต้นมาในชื่อ C-MEX 07 ภายใต้ความร่วมมือของ สมช. กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่าร้อยหน่วยงาน เพื่อทดสอบ นโยบาย/ยุทธศาสตร์/แผน/ระบบบัญชาการเหตุการณ์ ในการเตรียมพร้อมและการตอบสนองกับวิกฤตการณ์ และทดสอบการประสานแผน และการปฏิบัติระหว่างภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการบริหารวิกฤตการณ์ตามประเด็นการฝึกฯ ทั้งนี้ในการรายงานผลการการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๒ (C-MEX 19) คอผู้บริหารระดับสูงของรัฐบาล ได้แก่ การประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ และการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๒ โดยมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และ ปลัดกระทรวงมหาดไทย เข้าร่วมการประชุม ซึ่งที่ประชุมได้รับทราบผลการฝึกฯ และแผนการจัดการฝึกฯ ในปี ๒๕๖๓ ในเรื่องการแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่ภาคเหนือ นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรียังได้มีข้อสั่งการให้มีการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติอย่างต่อเนื่องและขยายการฝึกฯ ให้ครอบคลุมทุกมิติ

๑.๒ การติดตามสถานการณ์ หมอกควันและไฟป่าของ สมช. พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้กำหนดหน้าที่ของ สมช. เกี่ยวกับการดำเนินการด้านความมั่นคงของประเทศ โดยเฉพาะการติดตาม ประเมิน วิเคราะห์ คาดการณ์ และแจ้งเตือนสถานการณ์ด้านความมั่นคง รวมทั้งการเสนอแนะ/ให้ความเห็นต่อสภาความมั่นคงแห่งชาติหรือคณะรัฐมนตรี ในการบริหารจัดการสถานการณ์ด้านความมั่นคง ทั้งนี้ สมช. พิจารณาเห็นว่าสถานการณ์ หมอกควันและไฟป่าในพื้นที่ภาคเหนือ มีลักษณะเป็นสถานการณ์ความมั่นคงระดับชาติ เนื่องจากเป็นปัญหาที่มีระดับความรุนแรงสูง มีผลกระทบกว้างขวางและยากต่อการแก้ไขจึงได้ดำเนินการ ดังนี้ ๑) การประชุมหารือกับกรมควบคุมมลพิษ (เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๒) ๒) การประชุมหารือกับหน่วยงานในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดในภาคเหนือ (เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๒) และ ๓) การประชุมหารือกับภาควิชาการจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒) และ ๔) การประชุมหารือ

กับภาคเอกชนจากหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่และสภาอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงใหม่ (เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๒) พบว่าสาเหตุหลักของการเกิดหมอกควันและไฟป่ามาจากการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรของประชาชนในประเทศ หมอกควันข้ามแดนจากประเทศรอบบ้าน สภาพภูมิอากาศและภูมิประเทศที่ส่งผลให้หมอกควันไม่สามารถเคลื่อนตัวออกสู่ชั้นบรรยากาศภายนอกได้ และการขาดกลไกในการบริหารจัดการสถานการณ์หมอกควันแบบเบ็ดเสร็จ เนื่องจากยังไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักในเรื่องดังกล่าวที่ชัดเจน

๑.๓ การรายงานผลการติดตามสถานการณ์ฯ ต่อนายกรัฐมนตรี สมช. ได้นำเสนอถึงต้นเหตุของปัญหาการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ ปัญหา/อุปสรรค ที่เกิดขึ้นในการแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่ภาคเหนือ รวมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติ ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้รับทราบและเห็นชอบให้มีการจัดการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๓ (C-MEX 20) ประเด็นด้านการบริหารสาธารณภัยจากปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อฝึกวิเคราะห์สาเหตุ การป้องกัน และแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว การฝึกซ้อมแผนบนโต๊ะ (TableTop Exercise: TTX) และการฝึกภาคสนาม (Field Training Exercise: FTX)

๑.๔ การประชุมร่วมกับหน่วยงานจังหวัดเชียงใหม่เพื่อหารือการเตรียมการฝึกฯ ประเด็นปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่ภาคเหนือ เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๒ ณ จังหวัดเชียงใหม่ โดยมี รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ (นายदनัย มูสา) และรองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ (นายคมสัน สุวรรณอัมพา) เป็นประธาน ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้จังหวัดเชียงใหม่ เป็นหน่วยงานหลักในการจัดการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ระดับชาติ ประจำปี ๒๕๖๓ (C-MEX 20) ประเด็นปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่ภาคเหนือ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงประสบปัญหาหมอกควันและไฟป่าอย่างรุนแรง และมีการจัดทำร่างแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าจังหวัดเชียงใหม่ที่สามารถนำมาทดสอบใช้ในการฝึกฯ

๑.๕ นโยบายการแก้ไขปัญหาหมอกควันระดับชาติ เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมอกควันระดับชาติ” ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยจังหวัดเชียงใหม่ได้จัดทำยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าจังหวัดเชียงใหม่ขึ้น เพื่อเป็นกรอบในการแก้ไขปัญหาในระดับจังหวัด นอกจากนี้ เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๓ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ) ได้ลงพื้นที่เพื่อมอบนโยบายในการเตรียมความพร้อมรับมือกับปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่ภาคเหนือ ประจำปี ๒๕๖๓ ณ ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติเฉลิมพระเกียรติ ๗ รอบพระชนมพรรษา จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีแม่ทัพภาคที่ ๓ ผู้ว่าราชการจังหวัดและ หัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๙ จังหวัดภาคเหนือเข้าร่วมการประชุมฯ โดยเน้นย้ำให้กระทรวงมหาดไทย โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บูรณาการการสั่งการเพื่อแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า แบบเบ็ดเสร็จ (Single Command) และกระทรวงกลาโหมสนับสนุนภารกิจลาดตระเวนและดับไฟทางภาคพื้นดินและอากาศ รวมทั้งการหารือภายใต้กรอบความร่วมมือคณะกรรมการชายแดนเพื่อขอความร่วมมือในการควบคุมการเผาบริเวณชายแดน ตลอดจน การให้ความสำคัญกับการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมอกควันระดับชาติ” อย่างเคร่งครัดและเป็นรูปธรรม

๒ วัตถุประสงค์การฝึกฯ

๒.๑ เพื่อทดสอบกระบวนการคิดวิเคราะห์ถึงสาเหตุปัญหาและวิธีป้องกันการเกิดปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่ภาคเหนืออย่างยั่งยืน

๒.๒ เพื่อทดสอบการบริหารจัดการภัย แผนเผชิญเหตุ และระบบบัญชาการเหตุการณ์ตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ และแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง”

๒.๓ เพื่อทดสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ดับเพลิงและอาสาสมัครในการแก้ไขปัญหไฟป่า

๒.๔ เพื่อทดสอบการประสานงาน การแลกเปลี่ยนข้อมูล/ทรัพยากร/บุคลากรระหว่างหน่วยงานภายในจังหวัด ระหว่างจังหวัด และระดับภาค

๒.๕ เพื่อทดสอบแนวทางการประชาสัมพันธ์ในการสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนในพื้นที่และนอกพื้นที่ประสบภัย เพื่อลดความตื่นตระหนกและสร้างความเชื่อมั่นต่อภาคธุรกิจและภาคการท่องเที่ยว

๒.๖ เพื่อทดสอบขั้นตอนการชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องปัญหาหมอกควันและไฟป่าที่ได้รับผลกระทบจากภายในประเทศและต่างประเทศและการสร้างความเชื่อมั่นให้กับนานาชาติ

๓. รูปแบบการฝึกฯ ประกอบด้วย การฝึกซ้อมแผนบนโต๊ะ (TTX) และการฝึกภาคสนาม (FTX)

๔. ร่างสถานการณ์ฝึกฯ หลัก

ในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ได้เรียกประชุมหน่วยงานในพื้นที่เพื่อหารือถึงความพร้อมของประเทศไทยในการเป็นเจ้าภาพจัดประชุมด้านหมอกควันอาเซียนเพื่อกำหนดโครงการและกิจกรรมการดำเนินงานภายใต้โรดแมปอาเซียนปลอดหมอกควัน (ASEAN Haze-Free Roadmap) ที่จะจัดขึ้นในอีก ๕ เดือนข้างหน้า ณ พื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ตามข้อสั่งการของรัฐบาล

หน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงใหม่ได้ประเมินสถานการณ์หมอกควันและไฟป่าพบว่าในห้วงเดือนมกราคม - เมษายน ๒๕๖๓ ที่จะถึงนี้ พื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และภาคเหนือตอนบนมีโอกาสที่จะเกิดภาวะแห้งแล้งผิดปกติร่วมกับความกดอากาศสูงที่แผ่ลงมาปกคลุมทั่วทุกพื้นที่ และมีแนวโน้มจะเกิดการลักลอบเผาที่ส่งผลให้ปัญหาหมอกควันและไฟป่าทวีความรุนแรงมากขึ้นจากปีที่ผ่านมา

จังหวัดเชียงใหม่ได้ออกประกาศแจ้งเตือนการเผาทุกชนิดทุกพื้นที่ แต่ยังคงเกิดการลักลอบเผา ในบางพื้นที่ของจังหวัด ทั้งในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ บริเวณรอยต่อพื้นที่ป่าอนุรักษ์กับพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ และในพื้นที่ทำการเกษตรมากถึง ๓๓๔ จุด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ลาดชัน หน่วยงานจังหวัดจึงได้เข้าระงับไฟป่าพร้อมทั้งประสานขอให้อาสาสมัครเข้ามาช่วยปฏิบัติการแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วย ขณะที่กำลังลาดตระเวนและดับไฟป่าบนหุบเขาอยู่นั้น เกิดความแปรปรวนของสภาพอากาศ ทำให้เกิดการเปลี่ยนทิศทางลม ส่งผลให้เปลวเพลิงและควันจำนวนมากย้อนกลับมายังเจ้าหน้าที่ดับเพลิงและจิตอาสา จนได้รับบาดเจ็บอย่างรุนแรงและจำเป็นต้องได้รับการรักษาเป็นการด่วน

ขณะเดียวกัน กลุ่มผู้ไม่หวังดีได้อาศัยเหตุดังกล่าว สร้างข่าวบิดเบือนข้อเท็จจริงเพื่อหวังทำลายความน่าเชื่อถือของการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐทั้งจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับบาดเจ็บที่สูงเกินจริง จำนวนตัวเลขของค่าฝุ่นละอองเกินมาตรฐานที่สูงเกินจริง ตลอดจนให้ข้อมูลพยากรณ์ในเรื่องการเกิดฝนตกที่เป็นเท็จเพื่อหวังสร้างสถานการณ์ให้ประชาชนเร่งการเผาส่งผลให้เกิดการละเมิดต่อประกาศงดการเผาของจังหวัดเชียงใหม่

อย่างไรก็ตาม การลักลอบเผาได้กระจายไปยังหลายพื้นที่ทำให้เกิดจุด Hotspot เป็นจำนวนมาก จนทำให้อุปกรณ์ในการดับไฟป่าไม่เพียงพอและหน่วยงานภายในจังหวัดเชียงใหม่ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ ส่งผลให้มลพิษกลับมาเพิ่มสูงขึ้นและค่า PM 2.5 เกินค่ามาตรฐาน ๕๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ปริมาณฝุ่นและหมอกควันอยู่ในระดับที่มีผลต่อสุขภาพจากการวัดค่าที่สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศที่โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย และศูนย์ราชการจังหวัดเชียงใหม่ สภาพตัวเมืองและนอกเมืองเชียงใหม่มีหมอกควันปกคลุมจนทัศนวิสัยขุ่นมัวเป็นอุปสรรคต่อการคมนาคมทางบกและอากาศ ส่งผลให้ต้องยกเลิกเที่ยวบินในบางช่วงเวลา และเริ่มตรวจพบอาการระบบทางเดินหายใจ หัวใจและหลอดเลือด ทางผิวหนัง อาการทางตา ในผู้ป่วยหลายโรงพยาบาลในช่วงเวลาดังกล่าว ทำให้โรงพยาบาล ณ จังหวัดเชียงใหม่ไม่สามารถรองรับผู้ป่วยจำนวนมากได้ จังหวัดเชียงใหม่ได้ออกประกาศถึงความพยายามแก้ไขปัญหา แต่นักท่องเที่ยวภายในจังหวัดยังมีความตื่นตระหนก และทยอยเดินทางกลับประเทศเป็นจำนวนมากจนเกิดความโกลาหลภายในสนามบินจังหวัดเชียงใหม่

ขณะที่จังหวัดอยู่ระหว่างการแก้ไขปัญหา ได้เกิดปัญหาหมอกควันข้ามพรมแดนจังหวัดรวมถึงข้ามพรมแดนจากประเทศเพื่อนบ้านทำให้พื้นที่ ๔ จังหวัดภาคเหนือเกิดวิกฤต จำนวน ๗๐๐ ตำบล จากทั้งหมด ๘๓๒ ตำบล (เป็นพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ๑๕๐ ตำบล) จนทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศคุณภาพอากาศแย่อันดับหนึ่งของโลกจากการวัดด้วยค่าดัชนีชี้วัดคุณภาพอากาศ (Air Quality Index: AQI) ขององค์การพิทักษ์สิ่งแวดล้อม (Environmental Protection Agency: EPA) ของสหรัฐอเมริกาทำให้นักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศทยอยยกเลิกการจองห้องพักสำหรับเดินทางเข้ามาพักผ่อนในช่วงเทศกาล เพราะเกรงจะได้รับผลกระทบต่อสุขภาพ จากสถานการณ์ดังกล่าวได้สร้างความเสียหายต่อภาคธุรกิจการท่องเที่ยวภาคเหนือของไทยเป็นจำนวนมาก

ต่อมามีกลุ่มประชาชน ภาคประชาสังคม เจ้าของธุรกิจภาคการท่องเที่ยวได้ออกมาแสดงความไม่พอใจต่อการดำเนินการแก้ไขปัญหาของรัฐ พร้อมทั้งเรียกร้องให้มีการชดเชย/เยียวยาค่าเสียหายที่เกิดขึ้นและการให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาจากหน่วยงานภาครัฐอย่างจริงจัง

นอกจากนี้ หน่วยงานต่างประเทศได้ประกาศแจ้งเตือนประชาชนของประเทศตนให้ระมัดระวังและหลีกเลี่ยงการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย รวมทั้งหน่วยงานต่างประเทศที่จะเข้าร่วมประชุมด้านหมอกควันอาเซียนฯ มีความกังวลถึงความพร้อมในการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมดังกล่าว รวมทั้งองค์การระหว่างประเทศมีความห่วงใยต่อสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย พร้อมทั้งเสนอแนะให้มีการวิเคราะห์ถึงสาเหตุและแนวทางการแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าในระยะยาวตามกรอบของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

๕. กลุ่มเป้าหมายในการฝึกซ้อมแผนบนโต๊ะ (TTX) และการฝึกภาคสนาม (FTX)

๕.๑ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการภัย และการประสานงานระหว่างหน่วยและการพัฒนาพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าอย่างยั่งยืน (สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ ที่ทำการปกครองจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานส่งเสริมการ

ปกครองท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑ (เชียงใหม่) สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๖ (เชียงใหม่) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ (เชียงใหม่) กองทัพภาคที่ ๓ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง)

๕.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านการดับไฟป่า (เจ้าหน้าที่ดับเพลิงและอาสาสมัคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง)

๕.๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์ ในการสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนในพื้นที่และนอกพื้นที่ประสบภัย เพื่อลดความตื่นตระหนกและสร้างความเชื่อมั่นต่อภาครัฐกิจและภาคการท่องเที่ยว (สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดเชียงใหม่ และหน่วยงานเครือข่ายประชาสัมพันธ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง)

๕.๔ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องปัญหาหมอกควันและไฟป่าที่ได้รับผลกระทบจากภายในประเทศและต่างประเทศและการสร้างความเชื่อมั่นให้กับนานาชาติประเทศ (กระทรวงการต่างประเทศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง)

๖. ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

๖.๑ หน่วยงานมีการเตรียมพร้อมและสามารถรับมือกับปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่ภาคเหนือได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๖.๒ หน่วยงานได้เข้าใจถึงกระบวนการบริหารจัดการภัย แผนเผชิญเหตุ และระบบบัญชาการเหตุการณ์ตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ และแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง”

๖.๓ เจ้าหน้าที่ดับเพลิงและอาสาสมัครมีความเข้าใจแนวทางการปฏิบัติงานในการแก้ไขปัญหาไฟป่ามากยิ่งขึ้นและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของจังหวัดที่รับผิดชอบได้

๖.๔ หน่วยงานได้รับทราบถึงช่องทางและกระบวนการประสานงานในการแลกเปลี่ยนข้อมูล/ทรัพยากร/บุคลากรในระดับจังหวัด ระหว่างจังหวัด และระดับภาค

๖.๕ หน่วยงานมีการพัฒนาแนวทางการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจต่อประชาชน ภาคธุรกิจและภาคการท่องเที่ยว

๖.๖ ประเทศมีการพัฒนาขั้นตอนการชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อนานาชาติในเรื่องปัญหาหมอกควันและไฟป่า

สตป.

๑๘ ต.ค. ๖๒

